

Nr 46.

Ankom till riksdagens kansli den 10 maj 1938 kl. 1 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående anslag till sjömanshusen m. m., i vad avser pensions- och understödsväsendet för sjöfolk samt anslag under elfte huvudtiteln.

I innevarande års statsverksproposition (tionde huvudtiteln, punkt 54, samt elfte huvudtiteln, punkterna 23—26) har Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen att, i avbidan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1938/1939 beräkna dels till ersättning åt sjömanshusen ett anslag av 356 000 kronor, dels ock till förbättring av pensioneringen inom fjärde klassen vid handelsflottans pensionsanstalt ett förslagsanslag av 38 400 kronor, till förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna vid anstalten ett anslag av 116 300 kronor, till tilläggs pensioner under år 1938 åt pensionstagarna vid anstalten ett förslagsanslag av 164 300 kronor och till förvaltningsbidrag åt anstalten ett anslag av 6 100 kronor.

Sedermere har Kungl. Maj:t i en den 25 februari 1938 dagtecknad proposition nr 210, under åberopande av propositionen bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över handelsärenden för samma dag föreslagit riksdagen att *dels* såsom *Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader* för budgetåret 1938/1939 under tionde huvudtiteln anvisa ett *anslag* av 356 000 kronor; *dels* godkänna det av föredragande departementschefen förordade förslaget till pensions- och understödsväsende för sjöfolk ävensom bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela erforderliga föreskrifter i ämnet i huvudsaklig överensstämmelse med grundlinjerna för samma förslag;

dels ock för budgetåret 1938/1939 under elfte huvudtiteln anvisa

till *Handelsflottans pensionsanstalt: Förbättring av pensioneringen inom fjärde klassen* ett *förslagsanslag* av 35 000 kronor,

till *Handelsflottans pensionsanstalt: Förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna* ett *anslag* av 31 000 kronor,

till *Handelsflottans pensionsanstalt: Tilläggs pensioner under januari 1938—februari 1939* ett *förslagsanslag* av 146 000 kronor,

till *Handelsflottans pensionsanstalt: Uppflyttning av vissa pensionstagare från tredje till andra klassen* ett *förslagsanslag* av 5 000 kronor samt

till *Handelsflottans pensionsanstalt: Förvaltningsbidrag* ett *anslag* av 1 500 kronor.

Ifrågavarande proposition har hänvisats till bankoutskottet, såvitt angår pensions- och understödsväsendet för sjöfolk samt anslag under elfte huvudtiteln.

Beträffande motiveringen för berörda förslag hänvisas, i den mån redogörelse härför icke lämnas i det följande, till propositionen nr 210.

Enligt gällande sjömanshusförordning hava sjömanshusen till ändamål bland annat att bereda understöd åt såväl sjömän som änkor och barn efter sjömän.

Sjömanshusens viktigaste inkomster utgöras av tonavgifter, hyresavgifter, bötes- och vitesmedel, som jämlikt särskilda bestämmelser kunna tillfalla sjömanshusen, räntor å egna fonder samt anslag av statsmedel.

Tonavgift skall erläggas för fartyg, som avgår från Sverige till utrikes ort, och utgår om fartyget är svenskt eller tillhör främmande nation, i vars hamnar svenska fartyg behandlas lika med samma nations egna, med fem öre men i annat fall med åtta öre för varje fullt ton av fartygets avgifts- pliktiga dräktighet. Hyresavgift skall vid avmönstring från svenskt fartyg, å vilket besättning påmönstrats för utrikes fart, erläggas av befälhavare samt av var och en av besättningen med en procent av deras under tiden från påmönstringsdagen förtjänta lön eller hyra.

Vad angår sjömanshusens understödjande verksamhet är jämlikt sjömanshusförordningen sjöman, som är eller varit inskriven vid sjömanshus och erlagt hyresavgift, därest han under anställning å svenskt fartyg ådragit sig sådan kroppsskada eller sjuklighet eller ock iråkat den ålderdomsbräcklighet, att han ej vidare kan göra sjötjänst, och om han är i torftiga omständigheter, berättigad att från det sjömanshus han tillhör eller senast tillhört erhålla ett efter hans nödort och sjömanshusets tillgångar lämpat årligt understöd.

Änka och barn efter sjöman, som innehaft eller kunnat erhålla understöd eller som avlidit under utövningen av sitt yrke, äga ock, där de äro i torftiga omständigheter, att från det sjömanshus mannen eller fadern senast tillhört åtnjuta ett efter deras nödort och sjömanshusets tillgångar lämpat årligt understöd.

Förutom denna på behovsprövning grundade understödsverksamhet finnes sedan gammalt en reglementsenligt ordnad pensionering för sjöfolk, vilken utövas genom handelsflottans pensionsanstalt, som för sin verksamhet åtnjuter understöd av statsmedel i form av olika riksstatsanslag å elfte huvudtiteln. Vederbörande sjöman är — oberoende av sin ekonomiska ställning — berättigad till erhållande av pension från anstalten, därest han uppfyller vissa villkor beträffande ålder och tjänstgöring. Pensionerna åsyfta allenast ålderdomsförsörjning för sjömännen själva.

Pensionsanstalten förvaltas av en direktion, som har sitt säte i Stockholm.

Villkoren för pensions erhållande äro med visst undantag beträffande den, som gjort sig skyldig till rymningsbrott, att hava uppnått 55 års ålder samt att hava varit 25 år inskriven å svenskt sjömanshus och tillbragt denna tid huvudsakligen i tjänstgöring under utrikes sjöfart med svenskt handelsfartyg eller såsom förhyrd å svenskt örlogsfartyg. Vederbörande har ansetts berättigad till pension, om han under de 25 år, han varit inskriven å sjömanshus, tjänstgjort i utrikes sjöfart under 17 års tid sammanlagt minst 150 månader.

Pensionstagarna indelas i fyra klasser, nämligen:

första klassen, bestående av fartygsbefälhavare, som avlagt sjöofficers- eller sjökaptensexamen av första klassen,

andra klassen, bestående av fartygsbefälhavare med sjökaptensexamen av andra klass,

tredje klassen, bestående av oexaminerade befälhavare, styrmän och ångmaskinister, samt

fjärde klassen, bestående av övrigt sjöfolk och eldare å ångfartyg.

Ordinarie pensionsrummens antal uppgår till 260 i en var av de tre första klasserna och 1 560 i fjärde klassen. Pensionsbeloppen äro, inräknat pensionsförbättring och tilläggspension, 240 kronor i första klassen, 180 kronor i andra klassen, 150 kronor i tredje klassen och 135 kronor i fjärde klassen.

Genom beslut den 15 juni 1934 uppdrog Kungl. Maj:t åt kommerskollegium att med biträde av sakkunniga verkställa utredning i fråga om sjömanshusens organisation och därvid bland annat undersöka och överväga frågan om sjöfolkets pensionering. De sakkunniga hava den 30 december 1937 till kommerskollegium överlämnat en promemoria med utredning och förslag i ämnet, vilken promemoria av kommerskollegium med eget utlåtande jämte infortrade yttranden den 15 februari 1938 överlämnats till Kungl. Maj:t.

Här nedan lämnas en kortfattad redogörelse för den av de sakkunniga verkställda utredningen, i vad den avser pensions- och understödsväsendet för sjöfolk.

De sakkunniga hava anfört bland annat följande:

Den på behovsprövning grundade understödsverksamheten genom sjömanshusen, i varje fall såvitt anginge sjöfolket självt, vore varken tidsenlig eller baserad på riktiga principer. Ett stort flertal av det hyresavgiftsbetalande sjöfolket, nämligen de, som vid slutad tjänstgöring till sjöss icke befunne sig i torftiga omständigheter kunde sålunda icke för egen del erhålla någon valuta för sina avgifter. Utredningen hade därför inriktats på överväganden huruvida icke nämnda understödsverksamhet borde omläggas till en mera pensionsbetonad sådan inom ramen för nuvarande anordningar — nu utgående ton- och hyresavgifter och i huvudsak nu förefintliga organisatoriska anordningar.

De sakkunniga förordade för sin del, att behovsprincipen beträffande sjö-

männen själva avfördes från tillämpning, med ett obetydligt undantag, nämligen i fråga om invalida personer, vilka icke uppnått pensionsåldern, där det syntes ogörligt att för närvarande frångå kravet på behovsprövning.

Den nuvarande understöds- och pensioneringsverksamheten till sjömännens förmån utövades genom tvenne institutioner: sjömanshusen och handelsflottans pensionsanstalt. De från den sistnämnda institutionen utgående pensionerna vore icke förenade med något villkor om att pensionsstagaren skulle befinna sig i behövande omständigheter. Då det nu förut-sattes, att behovsprincipen, vad sjömännen själva beträffade, i huvudsak skulle frångås, syntes det vara naturligt, att pensionerna från handelsflottans pensionsanstalt inordnades i det nya pensionssystemet, varvid denna anstalt gjordes till bärare av sjömännens egen pensionering. Däremot syntes sjömanshusens understödsverksamhet till sjömans efterlevande böra fortsättas i ungefär samma omfattning som nu, dock att understöden till barn efter sjömän successivt avvecklades. Vad anginge barn under 16 år, till vilka understöd från sjömanshusen för övrigt endast i ringa omfattning utginge, syntes behovet av dylika understöd nämligen väsentligt hava bortfallit i och med genomförandet av den från 1938 års utgång gällande lagen om barnbidrag. Beträffande äldre, invalida barn till sjömän, i allmänhet relativt ålderstigna döttrar, syntes, med den numera genomförda förbättrade folkpensioneringen, icke på långt när samma understödsbehov föreligga som tidigare, varför jämväl till denna grupp av personer nya understöd från sjömanshusen knappast syntes böra beviljas.

I pensionsordningens slutliga utformning förutsattes den de hittillsvarande understöden från sjömanshusen och pensionerna från handelsflottans pensionsanstalt ersättande pensioneringen av sjömännen skola grundas på de hyresavgifter, de under sin tjänstgöring erlagt. Dessa hyresavgiftspensioner skulle sedan av andra tillgängliga medel förstärkas med hänsyn tagen till vederbörandes seglationstid. Denna förstärkning skulle dels utgöra en med den sökandes seglationstid stigande procent av hyresavgiftspensionen, dels utgöra ett av hyresavgiftspensionen oberoende, endast av seglationstiden abhängig ytterligare fast tillägg till den sålunda förhöjda hyresavgiftspensionen.

Den slutliga pensionsordningen kunde emellertid endast successivt förverkligas, nämligen i den mån sjömän, som under hela sin tjänstgöringstid erlagt hyresavgifter efter det att föreliggande förslag trätt i kraft, inträdde i pensionsåldern. Det förutsattes sålunda en relativt lång övergångstid, under vilken pensionsväsendet stegvis utvecklades från ett utgångsläge, som måste utformas i närmaste anknytning till nu rådande pensions- och understödsförhållanden.

Detta utgångsläge skulle, i anslutning till vad förut sagts om behovsprincipens frångående, innebära en utbyggnad av handelsflottans pensionsanstalt att omfatta även dem, vilkas seglationstid i svensk utrikes fart uppginge till lägst 120 månader. Systemet med ett visst antal pensionsrum skulle, som för-äldrat, avskaffas och pension skulle utgå från vissa fixerade pensionsåldrar: för befälhavare med sjökaptens- eller styrmansexamen 60 år, för **styrmän** och maskinister 57 år och för övriga 55 år.

Liksom nu vore fallet i handelsflottans pensionsanstalt skulle i utgångsläget ett system med fyra pensionsklasser bibehållas, med samma pensionsbelopp efter intjänta 150 seglationsmånader som nu. För den, som intjänt 120 men ej 150 seglationsmånader i utrikes sjöfart å svenska handelsfartyg,

skulle pensionen i varje klass, då seglotionstiden vore 120 månader, utgå med förslagsvis $\frac{2}{3}$ härav för att sedan successivt stiga och vid 150 månaders seglotionstid uppnå det nyssnämnda maximibeloppet. I samband härmed borde en viss lämplig omreglering ske beträffande klassernas omfattning. Förslagsvis borde övermaskinister överföras från tredje klassen till den andra.

De nuvarande pensions- respektive understödstagarnas förmåner torde till en början böra lämnas oförändrade. Dock syntes en successiv reglering böra bringa dem till överensstämmelse med normalreglerna, i den mån så prøvades lämpligt och full översikt vunnes om de därmed förenade kostnaderna.

För närvarande utginge i ett ganska stort antal fall till samma person såväl pension från pensionsanstalten som understöd från sjömanshus. I de fall, då detta redan skedde, torde ändring icke böra vidtagas i de utgående beloppen, men efter en centralisering av hela pensionsväsendet kunde nya fall av dylik dubbelpensionering icke förekomma.

Efter pensionsordningens slutliga genomförande skulle för sjömännen själva gälla, att pensionen, härrörande av hyresavgifterna, d. v. s. sjömannens egna bidrag, skulle vara en individuell, försäkringstekniskt avvägd motsvarighet till dessa avgifter. Dock syntes böra bestämmas, att en person, som avginge så tidigt som före fyllda 25 år, icke borde äga någon pensionsrätt, grundad på erlagda hyresavgifter. För förstärkningen av dessa pensioner skulle sedermera anlitas medel, som av tonavgifter eller övriga inkomst-källor stode till den pensionsbeviljande institutionens disposition. Den procentuella förhöjningen av hyresavgiftspensionen skulle fastställas i proportion till antalet seglotionsmånader i utrikes fart med svenska handelsfartyg under tiden mellan fyllda 25 år och fastställd pensionsålder. Härvid skulle emellertid ett sammanlagt högsta antal seglotionsmånader av 180 få medräknas, varav högst 30 seglotionsmånader under varje femårsperiod. För att åstadkomma den lämpliga proportionen i nyssnämnda kostnader mellan befäl och manskap torde böra så förfaras, att endast den del av hyresavgiftspensionen kunde bli föremål för förhöjning, som härrörde från avgifter upp till ett sammanlagt högsta belopp av 75 kronor för varje femårsperiod intill pensionsåldern.

För att den nuvarande understödsnivån skulle kunna uppnås måste härtill läggas ett ytterligare tillägg, vilket av ekonomiska skäl måst inskränkas till personer med lägst 120 månaders seglotionstid. Detta tillägg torde böra uppgå till 75 kronor per år vid 150 månaders seglotionstid. Vid 120 månaders seglotionstid torde det lämpligen böra sättas till 50 kronor per år, och vid mellanliggande seglotionstider utmätas i proportion till de nyssnämnda beloppen.

De sakkunniga beräknade att den föreslagna omläggningen av pensioneringen skulle öka antalet pensionärer med omkring 900 à 1 000. För pensionsordningens genomförande beräknade de sakkunniga en övergångstid av 30 år. Handhavandet av den föreslagna sjömanspensioneringen borde enligt de sakkunnigas mening centraliseras till handelsflottans pensionsanstalt.

Vidare hava de sakkunniga framhållit, att det planerade reformprogrammet icke kunde tillfredsställande finansieras med nuvarande tillgångar, varför staten till underlättande av programmets genomförande borde lämna ett årligt ytterligare bidrag, av de sakkunniga uppskattat till 200 000 kronor.

De sakkunniga hava slutligen framlagt ett alternativt förslag om temporär pension för manskap från pensionsåldern till 67-årsåldern och i sådant avseende anfört följande:

De föreslagna pensionerna hade förutsatts utgå under pensionstagarens hela livstid. Det syntes emellertid med styrka kunna ifrågasättas, huruvida icke för meniga sjömän ett annat förfaringssätt ur såväl enskild som social synpunkt skulle vara det mest önskvärda. Då en sjöman lämnade sin tjänst, icke sällan till följd av nedsatta krafter eller annan minskad lämplighet för sjön, hade han, särskilt om han närmade sig den föreslagna pensionsåldern, ofta svårt att anpassa sig efter sina nya levnadsbetingelser och att erhålla en mot hans färdighet passande sysselsättning. Det vore därför önskvärt att han vid denna ålder erhöle ett så kraftigt understöd som möjligt, kraftigare än den relativt ringa pension, som enligt det föregående kunde komma att utgå. Detta skulle tilläventyrs kunna ske om man beaktade, att han från 67 års ålder bleve berättigad till folkpension, i regel omfattande tilläggs pension. Man kunde därför låta den efter förenämnda förslag utgående pensionen bliva begränsad att utgå endast intill 67 års ålder, varigenom den naturligtvis skulle kunna i motsvarande mån ökas. I stället för en livstidspension av exempelvis 130 kronor från 55 år skulle sålunda kunna meddelas en temporär pension mellan 55 och 67 år av 214 kronor per år, innebärande en höjning av c:a 65 procent.

Kommerskollegium har tillstyrkt de sakkunnigas förslag och jämväl biträtt vad de sakkunniga alternativt förordnat med avseende å en temporär pension för manskap från pensionsåldern till 67-årsåldern. De föreslagna nya pensionsanordningarna har kollegium förordnat att träda i kraft från och med ingången av budgetåret 1939/1940.

Kollegium har vidare i likhet med de sakkunniga ansett att övermaskinister borde överföras från tredje till andra klassen. Med övermaskinister syntes enligt kollegii mening även böra avses sådana maskinister, som avlagt maskinistexamen av 1:a klass enligt äldre bestämmelser, varjämte med övermaskinister borde likställas sådana förste styrmän, som avlagt sjökaptensexamen. Kostnaderna för den sålunda ifrågasatta överflyttningen uppskattade kollegium till ett belopp av 5 000 kronor för år.

Vidkommande det nuvarande förslagsanslaget å 125 000 kronor för beredande av tilläggs pensioner åt pensionstagarna vid handelsflottans pensionsanstalt har kollegium anfört följande:

I avseende å användningen av ifrågavarande anslag hade anstaltens direktion bemyndigats att till en var, som i enlighet med bestämmelserna i anstaltens reglemente och direktionens därå grundade beslut under respektive kalenderår eller någon del därav uppbure pension från anstalten, utbetala tilläggs pension med vissa belopp. Då grundpensionerna, vilka i enlighet med § 11 i anstaltens reglemente utbetalades i efterskott för nästförflutna halvår, den 1 mars respektive den 1 september, liksom tilläggs pensionerna å 30 kronor till pensionärer i fjärde klassen, grundade sig på anslag »för budgetår», hade nu angivna skiljaktigheter med avseende å de tidsperioder, till vilka de

olika delarna av pensionerna hänförde sig, föranlett, att de budgetår avseende pensionsbeloppen i sin helhet utbetalades den 1 september för tiden mars— augusti (6 månader) och den 1 mars för tiden september—februari (6 månader), medan här avsedda tilläggspensioner utbetalades den 1 september för tiden januari—augusti (8 månader) och den 1 mars för tiden september—december (4 månader). Denna förskjutning vore ägnad att vålla expeditionella besvärigheter, vartill komme, att vid själva övergången till ett nytt pensioneringssystem, sådant som det förut förordade, det måste vara ägnat att bereda större reda i systemet, om de olika delarna av pensionerna löpte jämsides.

I överensstämmelse med vad sålunda anförts förordade kommerskollegium, att anslaget till tilläggspensioner för budgetåret 1938/1939 uppräknades från 125 000 kronor med i runt tal 21 000 kronor, avseende tilläggspensioner jämväl för månaderna januari och februari 1939 till 146 000 kronor.

Slutligen har kommerskollegium erinrat, att genom den ifrågavarande omläggningen av pensionsväsendet på förevarande område komme handelsflottans pensionsanstalts arbetsuppgifter att väsentligt utvidgas, vilket i sin tur måste medföra att ökat förvaltningsbidrag ställdes till anstaltens förfogande. Denna fråga torde emellertid icke behöva i nu förevarande sammanhang avgöras, utan syntes kunna anstå till nästkommande års riksdag.

Föredragande *departementschefen* har anført huvudsakligen följande.

Det syntes departementschefen lämpligt, att, inom nuvarande anordningars ram, en rationalisering av det för sjöfolket gällande pensions- och understödsväsendet komme till stånd. Det föreliggande förslaget hade, med enstaka undantag, tillstyrkts av dem som yttrat sig i ämnet. För egen del hade departementschefen funnit detsamma vara till sina huvudgrunder väl avvägt. Detaljspörsmålen torde det icke vara nödvändigt att i detta sammanhang taga ställning till. Med hänsyn till den motivering, som förebragts av de sakkunniga och kommerskollegium, ansåge departementschefen jämväl förslaget om temporär pension i vissa fall för manskap, gällande allenast till fyllda 67 år, böra godtagas.

De föreslagna nya anordningarna beträffande pensions- och understödsväsendet torde böra träda i tillämpning först från och med den 1 juli 1939. De sakkunniga hade vid sina beräkningar utgått från, att för ändamålet skulle av statsmedel tillskjutas ett extra bidrag av 200 000 kronor årligen. Då anslaget i fråga vore nödvändigt för genomförande av en pensionering enligt de förordade riktlinjerna även med förhållandevis blygsamma belopp ville departementschefen icke ställa sig avvisande mot den föreslagna medelsanvisningen. Beloppet torde icke behöva utanordnas förrän från och med budgetåret 1939/1940.

Departementschefen tillstyrkte dels att övermaskinister och med dem likställda samt förste styrmän med sjökaptensexamen vid utanordning av pensioner, som ägde rum efter den 1 juli 1938, skulle anses tillhöra andra klassen i det för anstalten fastställda reglementet, samt att för detta ändamål beräknades ett belopp av 5 000 kronor, dels ock att det å löpande års rikstat för tilläggspensioner avsedda förslagsanslaget å 125 000 kronor för nästa budgetår höjdes till 146 000 kronor för beredande av tilläggspensioner åt

pensionstagarna vid anstalten ej blott under 1938 utan jämväl under tiden januari—februari 1939. I övrigt syntes anledning ej föreligga att för nästkommande budgetår frångå den beräkning av anslagen för handelsflottans pensionsanstalt, som för innevarande budgetår tillämpats. Departementschefen förordade alltså, att de olika under rubriken Handelsflottans pensionsanstalt uppförda anslag, vilka i riksstatsförslaget allenast beräknats, för budgetåret 1938/1939 upptoges med följande belopp: förslagsanslaget till förbättring av pensioneringen inom fjärde klassen med 35 000 kronor, anslaget till förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna med 31 000 kronor, förslagsanslaget till tilläggspensioner åt pensionstagarna med 146 000 kronor och anslaget till förvaltningsbidrag med 1 500 kronor. Det för uppflyttning av vissa pensionärer från tredje till andra klassen erforderliga beloppet å 5 000 kronor torde böra anvisas såsom särskilt förslagsanslag.

Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t, att därest riksdagen godtoge här förordade förslag till ordnande av pensions- och understödsväsendet för sjöfolk, sedan detaljbestämmelserna ytterligare prövats meddela de föreskrifter, som funnes erforderliga för förslagens genomförande.

Utskottet. Den i detta ärende förebragta utredningen har övertygat utskottet om lämpligheten av att den nuvarande behovsprövningen — vilken hittills varit utslagsgivande för rätten till understöd från sjömanshusen — i princip övergives samt att den vid de olika sjömanshusen bedrivna understödsverksamheten samordnas med verksamheten vid handelsflottans pensionsanstalt till en på mera försäkringstekniska grunder baserad pensionering. Allenast beträffande sjömäns efterlevande skulle sjömanshusens understödsverksamhet, sedan den nya ordningen trätt i tillämpning, bibehållas. Med anledning bland annat av ikraftträdandet av lagen om barnbidrag skulle dock understöd till barn efter sjöman successivt avvecklas. De huvudgrunder, som i den föreliggande propositionen angivits för pensioneringens ordnande, hava icke givit utskottet anledning till erinran. Utskottet biträder likaledes förslaget om att sjöfolkets egen pensionering i dess helhet överflyttas till handelsflottans pensionsanstalt. De skäl, som anförts av de sakkunniga och departementschefen till stöd för förslaget om temporär pension i vissa fall för manskap, gällande allenast till fyllda 67 år, hava förefallit utskottet bärande, varför utskottet ej har något att erinra mot genomförandet av ett dylikt förslag.

Det torde få ankomma på Kungl. Maj:t, att i huvudsaklig överensstämmelse med de i förenämnda proposition angivna grundlinjerna för ordnandet av pensions- och understödsväsendet för sjöfolk meddela erforderliga närmare föreskrifter i ämnet.

För den nya pensionsordningens genomförande har det ansetts nödvändigt att staten beviljar ett extra bidrag, beräknat till 200 000 kronor. Utskottet vill i likhet med departementschefen icke ställa sig avvisande till den föreslagna medelsanvisningen, vilken emellertid — med hänsyn till att de nya anordningarna avses träda i tillämpning först från och med den 1 juli 1939 — icke behöver utanordnas förrän från och med budgetåret 1939/40.

Emot den föreslagna överflyttningen av övermaskinister m. fl. från tredje till andra pensionsklassen i handelsflottans pensionsanstalt har utskottet ej heller funnit något att invända, lika litet som att ett förslagsanslag av 5 000 kronor för detta ändamål uppföres i riksstaten.

De gjorda anslagsberäkningarna för nästa budgetår kan utskottet även i övrigt biträda.

Utskottet hemställer förty,

att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förevarande proposition nr 210, i den del varom nu är fråga, må

1) godkänna det av föredragande departementschefen förordade förslaget till pensions- och understödsväsende för sjöfolk ävensom bemyndiga Kungl. Maj:t att meddela erforderliga föreskrifter i ämnet i huvudsaklig överensstämmelse med grundlinjerna för samma förslag;

2) för budgetåret 1938/39 under elfte huvudtiteln anvisa till *Handelsflottans pensionsanstalt: Förbättring av pensioneringen inom fjärde klassen ett förslagsanslag av 35 000 kronor,*

till *Handelsflottans pensionsanstalt: Förbättring av pensioneringen inom de tre första klasserna ett anslag av 31 000 kronor,*

till *Handelsflottans pensionsanstalt: Tilläggspensioner under januari 1938—februari 1939 ett förslagsanslag av 146 000 kronor,*

till *Handelsflottans pensionsanstalt: Uppflyttning av vissa pensionstagare från tredje till andra klassen ett förslagsanslag av 5 000 kronor samt*

till *Handelsflottans pensionsanstalt: Förvaltningsbidrag ett anslag av 1 500 kronor.*

Stockholm den 10 maj 1938.

På bankoutskottets vägnar:

HARALD ÅKERBERG.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar Åkerberg, Ehrnberg, Holmström*, Bjurström, Danielsson*, Sundvik och Lindbärg*;

från andra kammaren: herrar Holmgren, Andersson i Falkenberg, K. A. Westman, Gustavson i Västerås, Osberg, Johansson i Djursnäs, Eriksson i Sandby och Lundberg*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.